

Nr 17.

Ankom till riksdagens kansli den 30 januari 1920 kl. 1/2 3 e. m.

*Utlåtande i anledning av väckta motioner om beredande av kredit
vid export av färsk fisk till Tyskland.*

(4:e avd.)

Uti en inom andra kammaren väckt, till statsutskottet remitterad motion (nr 25) har herr *A. Alexandersson* m. fl. hemställt, att riksdagen ville huvudsakligen i överensstämmelse med vissa i motionen närmare angivna grunder lämna Tyskland en kredit av 3,000,000 kronor för inköp av färsk sill från vår västkust under där nu pågående sillfiskesäsong, och anhålla, att Kungl. Maj:t ville vidtaga de åtgärder, som befinnas nödiga för utnyttjande av denna kredit.

Vidare har herr *S. Jönsson* i Fridhill m. fl. i en inom samma kammare väckt motion (nr 228) hemställt, att riksdagen ville lämna Tyskland en kredit av en miljon kronor för inköp av fisk från södra Sverige och anhålla, att Kungl. Maj:t ville vidtaga de åtgärder, som befinnas nödiga för utnyttjande av denna kredit.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sina framställningar får utskottet hänvisa till motionerna.

Ifrågavarande spørsmål har tidigare varit föremål för regeringens uppmärksamhet. Uti en under sistlidna höst till Kungl. Maj:t avlåten framställning anhöll nämligen Göteborgs och Bohus läns havsfiske-
Bihang till riksdagens protokoll 1920. 6 saml. 16 häft. (Nr 17.)

förening om Kungl. Maj:ts ingripande för underlättande av exporten till Tyskland av västkustfisk. Lantbruksstyrelsen framhöll uti infortrat yttrande möjligheten av att bereda behöflig lättnad för vår fiskexport till Tyskland förutom genom varuutbyte jämväl genom lämnande av exportkredit, på sätt motionärerna nu föreslagit, och förordade företagande av åtgärder i sålunda angiven riktning.

Uti avgivet utlåtande den 4 december 1919 tillstyrkte finansrådet att, därest sådant för möjliggörande av önskvärd export av fisk och sill vore oundgängligen nödvändigt, kredit för exportörens räkning finge lämnas till belopp, motsvarande halva exportvärdet, på en tid av högst ett år. Emellertid ansåg finansrådet det icke höra under dess bedömande, huruvida den kredit till utlandet, som för nu ifrågavarande ändamål kunde finnas nödvändig, borde lämnas genom statens försorg, men ville icke underlåta att framhålla, att det läge, i vilket vissa exportindustrier och tilläventyrs även andra näringsgrenar för närvarande befunno sig, vore sådant, att med lika fog framställning från sådant håll skulle kunna göras om statshjälp för främjande av export av deras alster.

Genom beslut den 12 december 1919 fann Kungl. Maj:t vad lantbruksstyrelsen föreslagit icke kunna för det dåvarande föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

*Utskottets
yttrande.*

Den i ärendet lämnade utredningen har syntes utskottet giva vid handen att — ehuru utskottet hyser den bestämda uppfattningen att en väg sådan som den här föreslagna bör beträdas endast i särskilda undantagsfall och då synnerligt vägande skäl därför förebringas — ett ingripande från statens sida i av motionärerna föreslagen form till tryggande av landets export av färsk fisk torde vara av förhållandena motiverat. Särskilt har utskottet därvid beaktat vikten av att västkustfiskarna beredas möjlighet att till Tyskland exportera det överskott av sill, för vilket vid inträffande rika sillfångster avsättning endast på detta sätt kan beredas.

Beträffande storleken av den kredit, som sålunda genom statens försorg skulle lämnas, har utskottet funnit det lämpligt att det sammanlagda belopp, varför staten i detta fall skulle ikläda sig betalningsansvar, begränsas till 3 miljoner kronor. De förbindelser, som staten i detta hänseende kunde komma att ingå, borde avse landets export av färsk fisk under 1920 och i intet fall uppgå till högre belopp än hälften av varans exportvärde. I övrigt bör det enligt utskottets mening ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga åtgärder för kreditens

anordnande och för dess ändamålsenliga fördelande mellan export av sill och andra fisksorter samt att utfärda de närmare bestämmelser här- om, som kunna bliva erforderliga.

Under återopande av vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av herr Alexanders- sons m. fl. och herr Jönssons i Fridhill m. fl. ovan- berörda motioner må medgiva, att svenska staten må i anslutning till här ovan angivna grunder och i en- lighet med de bestämmelser i övrigt, som Kungl. Maj:t må äga utfärda, ikläda sig betalningsansvar in- till belopp av sammanlagt högst 3,000,000 kronor för viss del av köpeskillingen för färsk fisk, exporterad till Tyskland under år 1920.

Stockholm den 30 januari 1920.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, C. J. G. Swartz, A. C. Lindblad, J. Nilsson* i Skottlandshus, *N. A. Nilsson, H. F. Lamm, Ollas A. Ericsson, H. M. Bäckström, J. L. Widell, C. G. Ekman, O. U. B. Olsson* och *O. Bergqvist* samt

från andra kammaren: herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *A. Wiklund* i Brattfors, *J. Jönsson* i Revinge, *O. H:son Waldén, S. Bengtsson* i Norup, *P. A. Hansson* i Stockholm, *P. B. Nilsson* i Landeryd, *J. Erlansson, O. Nilsson* i Örebro, *K. A. W. Björck* i Jönköping, *O Osberg* och *J. D. Norman*.

Reservation:

av herrar *S. H. Kvarnzelius, C. J. G. Swartz, J. Nilsson* i Skottlandshus, *H. F. Lamm, J. B. Eriksson* i Grängesberg, *O. H:son Waldén, P. A. Hansson* i Stockholm, *O. Nilsson* i Örebro och *K. A. W. Björck* i Jönköping vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Vid bedömandet av förevarande fråga har utskottet visserligen icke förbiset vikten av att landets export av fisk, särskilt västkustsill, kan i möjligaste mån ostört fortgå. Redan storleken av de belopp, för vilka staten enligt motionerna skulle för sådant ändamål ikläda sig betalningsansvar, har emellertid givit utskottet anledning till stor tvekan inför de framställda förslagen, särskilt i betraktande av rådande finansiella situation såväl inom som utom landet. Och de konsekvenser, ett beslut i av motionärerna föreslagen riktning sannolikt skulle medföra, har kommit utskottet att hysa avgörande betänkligheter mot den framlagda planen. Det lär nämligen icke få anses osannolikt att ett beslut om understödjande av vår fiskexport på angivet sätt kunde komma att föranleda på lika goda skäl grundade framställningar om dylikt ingripande från statens sida jämväl från andra näringsgrenar. Vad finansrådet uti sitt yttrande över havsfiskeföreningens ovanberörda framställning anfört rörande vissa exportindustriers svårigheter att för närvarande vinna avsättning för sina alster synes i detta hänseende vara värt allt beaktande.

Enligt utskottets mening bör därför den av motionärerna föreslagna utvägen till underlättande av landets fiskexport icke anlitas utan att tvingande nödvändighet därtill föreligger och endast till förebyggande av för landet eller någon del därav eljest uppkommande synnerligen allvarliga olägenheter. Vad i ärendet förekommit synes emellertid icke giva vid handen, att dylika förhållanden för närvarande föreligga. På grund härav har utskottet icke ansett sig kunna tillstyrka de av motionärerna framställda förslagen.

Under åberopande av vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa,

att herr Alexanderssons m. fl. och herr Jönssons i Fridhill m. fl. ovanberörda motioner icke må av riksdagen bifallas.»